

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1227/2017
07.12.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јанка Лазаревића, председника већа, Бате Цветковића, Драгана Аћимовића, Радослава Петровића и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Марином Радосављевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Горана Рајића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Пазару 5К 59/15 од 14.10.2016. године и Вишег суда у Новом Пазару Кж 35/17 од 06.07.2017. године, у седници већа одржаној 07.12.2017. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Горана Рајића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Пазару 5К 59/15 од 14.10.2016. године и Вишег суда у Новом Пазару Кж 35/17 од 06.07.2017. године, у односу на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, док се захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у преосталом делу **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Пазару 5К 59/15 од 14.10.2016. године, између осталих, окривљени АА, оглашен је кривим због извршења кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 2. у вези става 1. КЗ, за које је осуђен на казну затвора у трајању од 6 (шест) месеци, која ће се извршити тако што ће је окривљени издржавати у просторијама у којима станује, с тим да у току издржавања казне исти не сме напуштати просторије у којима станује, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција. Уколико окривљени једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова, самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне затвора издржи у Заводу за извршење казне затвора. Истом пресудом, окривљени је обавезан да накнади трошкове кривичног поступка о чијој висини је одређено да ће суд одлучити накнадно посебним решењем, док је на име трошкова судског паушала, обавезан да плати суду 8.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности наведене

пресуде, под претњом принудног извршења. Оштећени ББ је ради остваривања имовинско-правног захтева, упућен на парницу.

Пресудом Вишег суда у Новом Пазару Кж. 35/17 од 06.07.2017. године ставом I изреке, делимичним усвајањем жалби окривљеног АА и његовог браниоца адвоката Горана Рајића, преиначена је у односу на окривљеног АА, пресуда Основног суда у Новом Пазару 5К 59/15 од 14.10.2016. године, само у погледу одлуке о казни, тако што је Виши суд у Новом Пазару, окривљеном АА, који је наведеном пресудом оглашен кривим због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 2. у вези става 1.КЗ, применом наведене законске одредбе и одредби чланова 4. став 2, 54, 64. став 2, 65. и 66. став 4. КЗ, изрекао условну осуду, тако што му је утврдио казну затвора у трајању од 6 (шест) месеци, која се неће извршити ако окривљени у року од 1 (једне) године, рачунајући од дана правноснажности пресуде, не учини ново кривично дело, док су у преосталом делу, жалбе одбијене као неосноване, а првостепена пресуда у непреиначеном делу, у односу на окривљеног АА, потврђена. Истом пресудом, у ставу II изреке, Виши суд у Новом Пазару је по службеној дужности, преиначио пресуду Основног суда у Новом Пазару 5К 59/15 од 14.10.2016. године, у односу на окривљеног ВВ, тако што је према истом на основу члана 422. тачка 3) ЗКП одбио оптужбу да је извршио кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 1. КЗ, те одредио да трошкови поступка у односу на окривљеног ВВ, падају на терет буџетских средстава суда.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости, благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Горан Рајић, у смислу члана 485. став 4. ЗКП, а због повреде закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, преиначи побијане пресуде и окривљеног АА ослободи од оптужбе.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода у захтеву, нашао:

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче да су у конкретном случају, окривљени АА и окривљени ВВ, оглашени кривим због по једног извршеног кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица, а не као саучесници, иако се истима ставља на терет једна последица, а то је „штета“ коју је претрпео оштећени ББ. Због тога се, према ставу браниоца, радње окривљеног АА и окривљеног ВВ, нису могле квалификовати као два одвојена кривична дела злоупотреба положаја одговорног лица, већ се у конкретном случају евентуално може радити само о једном кривичном делу из члана 234. став 2. у вези става 1. КЗ.

Изнетим наводима, иако бранилац окривљеног АА истиче повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, исти по налажењу овог суда, суштински указује на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Међутим, по налажењу Врховног касационог суда, ови наводи захтева за заштиту законитости не могу се прихватити као основани, а из следећих разлога:

Наиме, одредба члана 234. став 1. КЗ прописује да одговорно лице које искоришћавањем свог положаја или овлашћења, прекорачењем граница свог овлашћења или невршењем своје дужности прибави себи или другом физичком или правном лицу противправну имовинску корист или другом нанесе имовинску штету, казниће се затвором од три месеца до три године, док је ставом 2. тог члана прописано да ако је извршењем дела из става 1. наведеног члана прибављена имовинска корист у износу од преко 450.000,00 динара, учинилац ће се казнити затвором од шест месеци до пет година. Дакле, последица предметног кривичног дела, може се састојати у прибављању себи или другом физичком или правном лицу противправне имовинске користи, или у наношењу другоме имовинске штете.

Полазећи од наведеног, а имајући у виду да из изреке побијане првостепене пресуде Основног суда у Новом Пазару (тачка 1. изреке) јасно произилази да је окривљени АА оглашен кривим да је критичном приликом као одговорно лице, са умишљајем и у стању урачунљивости, притом свестан забрањености свога дела, искоришћавањем свог положаја и овлашћења, себи прибавио корист, а оштећеном ББ нанео штету у укупном износу од 985.078,22 динара, на начин како је то ближе описано изреком пресуде то по налажењу Врховног касационог суда, из изреке правноснажне пресуде, јасно произилазе сви битни елементи кривичног дела из члана 234. став 2. у вези става 1. КЗ, за које је окривљени оглашен кривим и осуђен.

У вези наведеног, неосновани су наводи захтева, да је у конкретном случају реч о једној последици која се састоји у наношењу имовинске штете оштећеном, јер управо из изреке побијане првостепене пресуде (тачка 1.) јасно произилази да је окривљени АА, својим радњама проузроковао две забрањене последице – прибавио је себи противправну имовинску корист и нанео је оштећеном имовинску штету у износу од преко 450.000,00 динара. Притом, овај суд напомиње, да у конкретном случају, по поднетом захтеву за заштиту законитости, није могуће расправљати о саизвршилаштву, односно о томе да ли су радње окривљеног АА и окривљеног ВВ, погрешно квалификоване као два одвојена кривична дела злоупотреба положаја одговорног лица- из разлога што је правноснажном пресудом Вишег суда у Новом Пазару Кж 35/17 од 06.07.2017. године, према окривљеном ВВ, на основу члана 422. тачка 3) ЗКП одбијена оптужба, да је извршио кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 1. КЗ.

Из изнетих разлога, по оцени овог суда, неосновано бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Поред тога, бранилац у захтеву истиче да окривљени АА у време извршења кривичног дела није био одговорно лице и да због тога исти није могао својом одлуком, онемогућити оштећеног ББ да наплати потраживање. У захтеву се указује да између злоупотребе положаја одговорног лица и наступеле

последнице, мора постојати јасна и видљива веза, а то, према ставу браниоца, у конкретом није случај. Наиме, окривљени АА, одлуком да пренесе власништво на друго лице, према наводима захтева, није прибавио корист за себе или другог, нити је неком нанео штету, будући да и након промене власника предузећа, сва права и обавезе предузећа према трећим лицима остају непромењена, због чега бранилац оцењује да окривљени није ни учинио кривично дело које му је стављено на терет.

Изнетим наводима, по оцени овога суда, бранилац окривљеног оспорава оцену доказа од стране нижестепених судова и утврђено чињенично стање у побијаним пресудама.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац, сходно правима која у поступку има у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања у правноснажној пресуди, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног у овом делу оценио као недозвољен.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде, у односу на одбијајући део на основу члана 491. став 1. ЗКП, а на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП у делу у којем је захтев одбацио као недозвољен.

Записничар-саветник
Марина Радосављевић, с.р.

За Председника већа-судија
Бата Цветковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић